

Ilulissani 23. - 25. maj 2014 Inoqarfiit minnerit
ineriartortinnissaat pillugit
ataatsimeersuarnermi peqataasunut tamanut

23. - 25. maj 2014-imi ataatsimeersuarnermit malitseqartitsineq

Maajip ulluisa 23-anniit 25-annut Ilulissani ataatsimeersuarnermi pissutsit assigiinngitsut arlallit pillugit aperineqarpunga, allattoqarfigalu qinnuigaara taakku misissoqqullugit, maannalu akissuteqarsinnaalerpunga. Akissutit arlalinnut soqutiginaateqarsinnaammata, allakkat peqataasimasunut tamanut nassiussuunneqarput.

Saqqaq:

Adam Tobiassen oqarpoq, illu inoqanngitsoq, Illorput 2000, ukiuni qulini inoqarani napaannarsimasoq. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mit nalunaarutigineqarpoq, Saqqami illumik taama sivisutigisumik inoqarsimanngitsumik ilisimatinneqarsimanatik. Taamaattumik Adam Tobiassen kaammattussavara, B-nr. paasissutissiissutigalugu saaffigineqqullugu, taamaalliluta suliaq, tassungalu ilanngullugu illu kimit pigineqarnersoq sukumiinerusumik misissuiffigisinnaassagatsigu.

Oqaatsut/Ilimanaq:

Fritz Johansen ilisimatitsivoq, illut Panbo-t marluusut, taassumalu aappa inoqanngitsoq, aammalu 2000-ip aallartinneranili inoqarsimanngitsoq. Illu kommunip imaluunniit inuinnaat pigisinnaammassuk, allaffeqarfinnit Qaasuitsup Kommunia aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI ajornartorsiuat pillugu saaffigineqarput, taamaalliluni illumik piginnittup aqutsisullu ajornartorsiuataasoq misissorsinnaaniassammassuk.

Upernaviup eqqaani Aappilattoq

Karl Petersen aperivoq, Illorput 2100-t aningaasalersorneqarnissaat qanoq ingerlassanersoq.

Illunut sanaqataaffiusunut aningaasalersuisarneq inissiallornermut, illunut ataatsimoorussanut, illuliassanut il.il. tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 19. november 2007-imeersumi aalajangersarneqarpoq. Tassani allassimavoq, Namminersorlutik Oqartussat tapiissutissaat qinnuteqartup inoqutaasalu ukiuni tallimani kingullerni isertitaasa agguaqatigiissinneqarnerat tunngavigalugu naatsorsorneqartartut.

Inoqutigiit isertitaat 180.000 koruunit inorlugilluunniit amerlassuseqarpata, Namminersorlutik Oqartussat illuliassap 95%-ianut akiliissapput. Qinnuteqartup inoqutaasalu isertitaanni 180.000 koruunit qaangerneqaraangata, Namminersorlutik Oqartussanit taarsigassarsaassaat 15.000 koruuninut 5%-inik ikilisinneqartarput. Qinnuteqartup inoqutaasalu isertitaat akileraarutaasussat ukiumut 450.000 koruuninut amerlaneruppata, Namminersorlutik Oqartussat taarsigassarsititsissangillat.

Sagsnr. 2014-096362
Dok. Nr. 1605120
13. Juni 2014
Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 54 10
E-mail: in@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Takussutissiami matuma kingulianiittumi Namminersorlutik Oqartussat tapiissutaasa amerlassusissaat takutinneqarput:

Indkomstinterval	Lån i %	Egenandel i %
0 - 180.000	95	5
180.001 - 195.000	90	10
195.001 - 210.000	85	15
210.001 - 225.000	80	20
225.001 - 240.000	75	25
240.001 - 255.000	70	30
255.001 - 270.000	65	35
270.001 - 285.000	60	40
285.001 - 300.000	55	45
300.001 - 315.000	50	50
315.001 - 330.000	45	55
330.001 - 345.000	40	60
345.001 - 360.000	35	65
360.001 - 375.000	30	70
375.001 - 390.000	25	75
390.001 - 405.000	20	80
405.001 - 420.000	15	85
420.001 - 435.000	10	90
435.001 - 450.000	5	95
450.001 -	0	100

Illulioqataasut illuliassanut nammineerlutik akiligassaminnik akiliinermik saniatigut aamma sanaartorfissagissaasoqassappat sanaartorfissagissaanermut akitsuut kommunimut akilertussaavaat, aammalu attaviliisoqarsinnaappat innaallagissamut, imermut kuuffeqarfimmullu attaviliineq akilertussaallugu. Taamaattumik saniatigut aningaasartuutissat assigiinngitsorujussuusinnaapput, najukkami kiffartuussinerup qaffasissusia apeqqutaalluni.

Assersuut 1:

Illuliassani qinnuteqaatigineqartuni atortut nassiussinerlu 1,2 mio. koruuninik akeqarput, aammalu qinnuteqartoq inoqutaalu 180.000 koruuninik isertitaqartarput. Tassani qinnuteqartup nammineerluni 5%-it, tassalu 60.000 koruunit akilertussaavai. Taakku saniatigut assersuutigalugu innaallagissamut attaviliineq 70.000 koruunit missaannik akeqarpoq.

Assersuut 2:

Illuliassani qinnuteqaatigineqartuni atortut nassiussinerlu 1,2 mio. koruuninik akeqarput, aammalu qinnuteqartoq inoqutaalu 330.000 koruuninik isertitaqartarput. Tassani qinnuteqartup nammineerluni 55%-it, tassalu 660.000 koruunit akilertussaavai. Taakku saniatigut assersuutigalugu innaallagissamut attaviliineq 70.000 koruunit missaannik akeqarpoq.

Assersuutini takuneqarsinnaasutut nammineerluni akiligassat assigiinngitsorujussuusinnaapput, akiligassanut inoqutiigiit isertitaat apeqqutaasussaammata.

Iginniarfik

Otto Brandt oqaluttuarpoq, kommunip inissiaataani iluarsaattariaqartumi najugaqarluni. Tassalu Qaasuitsup Kommunia illumik piginnittuuvoq. Kaammattussavakkit inissiaq najukkat "attartortumiit piginnittumut" aqqissuussineq malillugu pisiariniarlugu kommunimut qinnuteqaqqullutit. Kommuni allaffigisinnaavat, B-normulu ilisimatitsissutigisinnaallugu, aammalu illup pisiarinissaanik qinnuteqarsinnaallutit. Illumik piginnittup illu tunineqarsinnaanersoq aalajangertussaavaa. Kommunip illu tumerusuppagu illu nalilerneqassaaq, illullu naliliineq tunngavigalugu neqeroorfigineqassaatit. Illu tigugukku naliliinerup 60%-ianik akiliissasutit neqeroorummi allassimassaaq. Sinneri 405-iusut ukiuni 20-ni erniaqanngitsuupput akilersugassaanatillu, tamatumalu kingorna taarsigassarsiat kommunimut utertillugit akilerneqassapput. Pisinissamut neqeroorummik tiguguit illu pisiarerusunnerlugu isummerfigissavat.

Illunik naliliisarnerit assigiinngitsorujussuupput, inissisimaffia qanorlu issusia apequtaasaramik.

Assersuut 1

Illu 300.000 koruuninut nalilerneqarpoq. Taakkununga suliamut aningaasartuutit aalajangersimasut 50.000 koruuniusut ilanngunneqassapput, piginnittuunermut uppersaatip suliarineranut naqissusiinermullu akitsuummumut, naliliinermut il.il. aningaasartuuteqartoqartussaammat. Akiusoq katillugit 350.000 koruuninut naatsorsorneqassaaq. Taakku 60%-ii, tassalu 210.000 koruunit illup tiganerani erngerlutik akilerneqartussaapput. Sinneri 40%-iusut (140.000 koruunit) aatsaat ukiut 20-t qaangiunnerini utertillugit akilerneqartussaapput.

Assersuut 2

Illu 150.000 koruuninut nalilerneqarpoq. Taakkununga suliamut aningaasartuutit aalajangersimasut 50.000 koruuniusut ilanngunneqassapput, piginnittuunermut uppersaatip suliarineranut naqissusiinermullu akitsuummumut, naliliinermut il.il. aningaasartuuteqartoqartussaammat. Akiusoq katillugit 200.000 koruuninut naatsorsorneqassaaq. Taakku 60%-ii, tassalu 120.000 koruunit illup tiganerani erngerlutik akilerneqartussaapput. Sinneri 40%-iusut (80.000 koruunit) aatsaat ukiut 20-t qaangiunnerini utertillugit akilerneqartussaapput.

Akunnaaq:

Gerth Nielsen erseqqissaavoq, utoqqarnut inissiat amerlasuut aserfallassimasut, aammalu Illorput 2100-nik amerlanerusunik, utoqqarnut inissiatut atorineqartussanik pissarsisoqarsinnaanersoq apequtigaa.

Gerth Nielsen-ip ajornartorsiut annertoorsuaq, inuiaqatigiittut ukiorpassuarni tulliuuttuni isumagisariaqagarput tikkuarpaa: Inissiat pigisavut atorineqaannassanngippata, nungullaannassanngippata, isaterneqassanngippata nutaanillu taarserneqassanngippata aserfallatsaalisariaqarpavut.

Inissianik nutaanik sanaartorneq akisuujuvoq aammalu illuutivut atuinnersinnaatinniarlugit aserfallatsaalinngikkutsigit pisortat aningaasaataannik kukkusumik atuinerulluni. Illuliassat atortussaannaat 1,2 mio. koruunit missaannik akeqarput, aammalu sananeqartussaapput. Taamaattumik illut pisoqqat taamaatiinnarnissaat nutaanillu sanaannarnissaq akikinnerunngilaq pitsaanerunaniluunniit. Innuttaasutut politikerit qaninnerpaat piomasaqarfigisariaqarpavut, illut kommuninit aamma Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut aserfallatsaalineqarnissaannik. Taamaallilluni illut sulii ukiorpassuarni atorineqarsinnaassapput.

Ajornartorsiut taanna Naalakkersuisuni aallupparput, aammalu Namminersorlutik Oqartussat namminneerlutik illuutiminnik sullissiviutiminnillu aserfallatsaaliuinissamut pitsaanerulernissaat sulissutigaa. Aamma aserfallatsaaliuinissannginnerup ajornartorsiutigineqarnerata Naalakkersuisut kommuninut akuttoqatigiinnik ataatsimeeqateqartarneranni qaqqinneqarnissaa sulissutiginiarpara.

Naggataatigut erseqqissaatigissavara suliat inunnut ataasiakkaanut tunngassuteqartut saaffiginnissutigineqartut matumani ataatsimoortumik akissuteqarninni ilanngutinnginnakkit, taamaattorli ilanngullugu erseqqissaatigissavara ilisimagakku pineqartut suliassaqarfimmillu suliarinnittut akornanni oqaloqatigiinnerit ingerlanneqartut ilisimatinneqarama.

Neriuppunga apeqqutinut akissutikka naammattut, naggasiutigalugulu periarfissaq manna iluatsillu ataatsimeersuarnermut imaqarluartumut, peqataaffigalugu nuannaarutigeqisannut qujajumavunga.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Siverth K. Heilmann

Samtlige deltagere under
udviklingskonferencen for de mindre bosteder
Ilulissat 23. til 25. maj 2014

Opfølgning på konference 23. til 25. maj 2014

Under udviklingskonference i Ilulissat i dagene 23. til 25. maj, blev der spurgt til en række forskellige forhold, som jeg har bedt min administration om at undersøge og kan nu komme med en tilbagemelding. Da svarene kan have interesse for flere, udsendes svaret til samtlige deltagere.

Saqqaq:

Adam Tobiassen nævnte, at der var et tomt hus af typen Illorput 2000, som har stået tomt i 10 år. A/S Boligselskabet INI har meddelt, at de ikke er informeret om at et hus i Saqqaq har stået tomt så længe. Jeg vil derfor opfordre Adam Tobiassen til at henvende sig med oplysninger om B-nr., så kan vi undersøge sagen nærmere, herunder hvem der ejer huset.

Oqaatsut/Ilimanaq:

Fritz Johansen oplyser, at der står to Panbo-huse, hvoraf det ene står tomt, og at huset har stået tomt siden starten af 2000. Da det må enten være en kommunal bolig eller en privat bolig, har min administration henledt Qaasuitsup Kommunia og A/S Boligselskabet Ini om problemet, så ejer af huset og administrator kan undersøge problemstillingen.

Aapilattoq ved Upernavik

Karl Petersen har spurgt til, hvordan finansieringen skal ske med hensyn til Illorput 2100.

Finansieringen af medbyggerhuse er bestemt i Landstingforordning nr. 11 af 19. november 2007 om støtte til boligbyggeri, fælleshuse, byggesæt m.v. Det fremgår her, at Selvstyrets støtte beregnes ud fra ansøgerens gennemsnitlige husstandsindkomst de sidste 5 år.

Selvstyret betaler 95 % af byggesættet, hvis husstandens indkomst er på 180.000 kr. eller derunder. Selvstyrets lån nedsættes med 5 % for hver 15.000 kr. ansøgers husstandsindkomst er højere end 180.000 kr. Selvstyret yder ikke lån, når ansøgerens skattepligtige husstandsindkomst er højere end 450.000 kr. om året.

Sagsnr. 2014-096362
Dok. Nr. 1605120
13. juni 2014
Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 54 10
E-mail: in@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Følgende tabel viser størrelsen på Selvstyrets støtte:

Indkomstinterval	Lån i %	Egenandel i %
0 - 180.000	95	5
180.001 - 195.000	90	10
195.001 - 210.000	85	15
210.001 - 225.000	80	20
225.001 - 240.000	75	25
240.001 - 255.000	70	30
255.001 - 270.000	65	35
270.001 - 285.000	60	40
285.001 - 300.000	55	45
300.001 - 315.000	50	50
315.001 - 330.000	45	55
330.001 - 345.000	40	60
345.001 - 360.000	35	65
360.001 - 375.000	30	70
375.001 - 390.000	25	75
390.001 - 405.000	20	80
405.001 - 420.000	15	85
420.001 - 435.000	10	90
435.001 - 450.000	5	95
450.001 -	0	100

Ud over at betale egenandel til byggesættet, skal medbyggerne også betale for evt. byggemodningsafgifter til kommunen, tilslutning til el, vand, varm og kloak, hvis det er tilgængeligt. De ekstra udgifter kan derfor være meget forskellige, afhængigt af service-niveauet på stedet.

Eksempel 1:

Det ansøgte byggesæt koster 1,2 mio. kr. i materialer og fragt, og ansøger har en husstandsindkomst på 180.000 kr. Her skal ansøgeren selv betale 5 % svarende til 60.000 kr. i egenandel. Dertil kommer eksempelvis tilslutning til el på omkring kr. 70.000 kr.

Eksempel 2:

Det ansøgte byggesæt koster 1,2 mio. kr. i materialer og fragt, og ansøger har en husstandsindkomst på 330.000 kr. Her skal ansøger selv betale 55 % svarende til 660.000 kr. i egenandel. Dertil kommer eksempelvis tilslutning til el på omkring 70.000 kr.

Som det fremgår af eksemplerne kan der være stor forskel på egenandelens størrelse, da indskuddet afhænger af husstandens indkomst.

Iginniarfik

Otto Brandt fortæller at han bor i en kommunal bolig, der trænger til at blive renoveret. Det vil sige det er Qaasuitsup Kommunua, der ejer huset. Jeg vil opfordre dig til at søge kommunen om at købe din bolig efter "lejer til ejer"-ordningen. Du kan skrive til kommunen og oplyse B-nr. og ansøge om at købe huset. Det er ejeren af huset, der bestem-

mer om huset kan sælges. Hvis kommune gerne vil sælge huset, vil huset blive vurderet, og du vil få et tilbud baseret på vurderingen. I tilbuddet vil det fremgå, at du skal betale 60 % af vurderingen, når du overtager huset. De resterende 40 % er rente- og afdragsfrit i 20 år, hvorefter lånet skal betales tilbage til kommunen. Når du har modtaget et købstilbud, vil du kunne tage stilling til om du vil købe huset.

Vurderinger på huse er meget forskellige afhængige af beliggenhed og stand.

Eksempel 1

Huset vurderes til 300.000 kr. Dertil kommer fast 50.000 kr. til sagsomkostninger, fordi der er udgifter til udarbejdelse af skøde og stempelafgifter, vurderinger mv. Samlet vil prisen blive beregnet til 350.000 kr. Heraf skal 60 % betales straks når huset overtages, det vil sige 210.000 kr. Resten på 40 % (140.000 kr.) skal først betales tilbage om 20 år.

Eksempel 2

Huset vurderes til 150.000 kr. Dertil 50.000 kr. til sagsomkostninger, fordi der er udgifter til udarbejdelse af skøde og stempelafgifter, vurderinger mv. Samlet vil prisen blive beregnet til 200.000 kr. Heraf skal 60 % betales straks når huset overtages, det vil sige 120.000 kr. Resten på 40 % (80.000 kr.) skal først betales tilbage om 20 år.

Akunnaaq:

Gerth Nielsen har påpeget, at mange ældreboliger er forfaldne og om der er muligheder for at anskaffe flere Illoput 2100 og anvende dem til ældreboliger.

Gerth Nielsen påpeger et meget stort problem, som vi som samfund bliver nødt til at tage hånd om de næste mange år: Vi bliver nødt til at vedligeholde vores boliger, så de ikke bare bliver brugt, slidt ned, revet ned og erstattet af noget nyt.

Det er dyrt at bygge nyt og det er forkert brug af det offentlige midler, at vi ikke vedligeholder vores huse, så de kan blive ved med at blive brugt. Et byggesæt koster omkring 1,2 mio. kr. bare i materialer og så skal det også bygges. Derfor er det ikke billigere eller bedre bare at kassere ældre huse og bygge nyt. Vi skal som borgere stille krav til vores nærmeste politikere om at husene, som kommunerne og selvstyret ejer, bliver vedligeholdet. På den måde kan husene bruges i mange år endnu.

Det er et problem som vi i Naalakkersuisut har fokus på og jeg arbejder for at Selvstyret skal blive bedre til at vedligeholde egne boliger og institutioner. Jeg vil også arbejde for at problemet med manglende vedligeholdelse bliver taget op på de jævnlige møder, Naalakkersuisut har med kommunerne.

Slutteligt skal jeg gøre opmærksom på at der i denne opfølgning ikke er medtaget enkelte henvendelser af privat karakter, men blot orientere at jeg er blevet orienteret om at der er dialog i gang imellem de relevante parter.

Jeg håber at besvarelse af disse spørgsmål er fyldestgørende og jeg vil gerne afslutningsvis bruge anledningen til at takke for et indholdsrigt seminar, som jeg havde stor glæde af at deltage på.

Med venlig hilsen

Siverth K. Heilmann